

SCA Wood Magazine

2/2021

VÄRDET AV
VETENSKAP

LEV ETT AKTIVT
LIV I SKOGEN

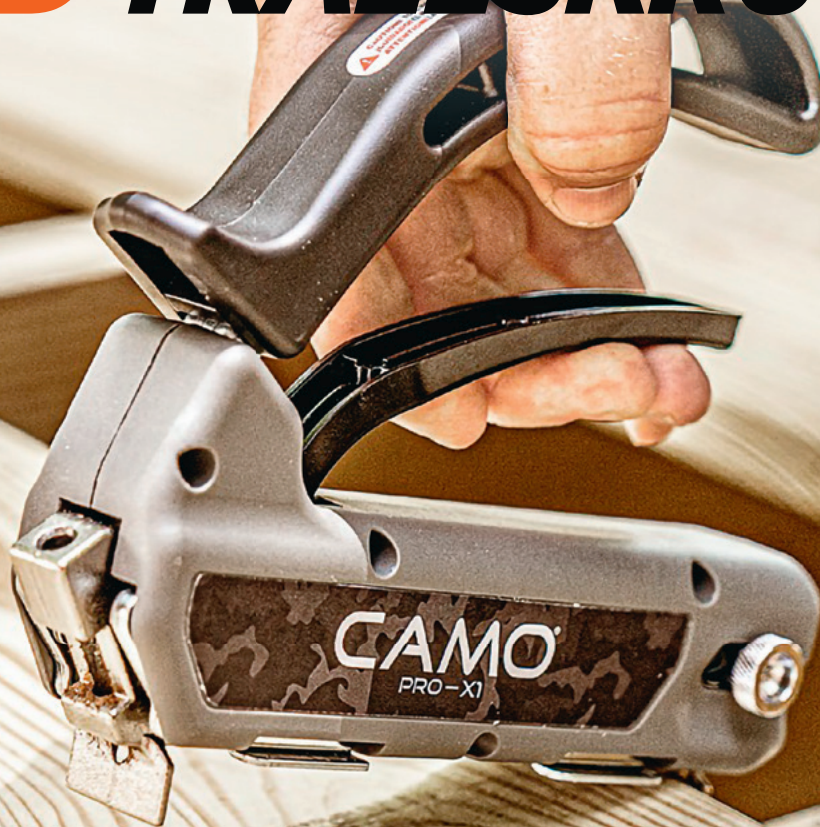
MODEHUSET SOM
BLICKAR MOT TRÄ

Kungen från Kiruna

Börje Salming är en av de största hockeyspelarna genom tiderna. Han är också en enkel man, med samiskt blod i ådrorna och en evig kärlek till den svenska vildmarken.

CAMO[®] **DOLD TRALLSKRUV**

- ✓ BARFOTAVÄNLIGA TRALLDÄCK
UTAN SYNLIGA SKRUVAR,
SPRICKOR ELLER FLISOR
- ✓ GER TRALLDÄCKET ETT
EXKLUSIVT UTSEENDE
- ✓ DEN DOLDA TRALLSKRUVEN MED
PATENTERAD MEJSELSPETS FÖR-
SÄNKES I KANTEN AV BRÄDAN
OCH GER EN NÄSTINTILL OSYNLIG
INFÄSTNING

**CAMO GÖR JOBBET
LÄTTARE. SNABBARE. BÄTTRE.**

WWW.CAMOFASTENERS.SE

18

< Hockeylegendaren Börje Salming berättar om rötterna i Lappland, tiden i NHL och livet som 70-åring.

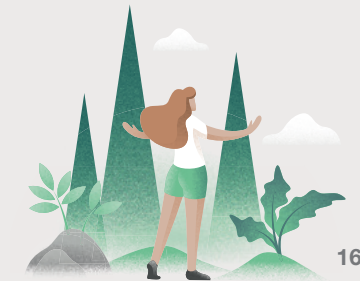
12

^
Modeföretaget House of Dagmar blickar mot trä.

Epidemiologen Emma Frans om källkritik i spåren av covid-19.

38

16

^
Upptäck skogen som arena för aktivitet.

6 MÄSTAREN I SITT ELEMENT

Magdalena Forsberg hämtar energi från naturen vid Höga kusten.

8 TRADITIONELL TRÄTEKNIK

Japanska kigumi fogar samman trä utan spik, skruv eller lim.

12 HOUSE OF DAGMAR

Systrarna startade modehus med höga hållbarhetsambitioner.

16 AKTIVITET OCH VILA I SKOGEN

Löpning, cykling eller bara en lugn promenad.

18 KUNGEN FRÅN KIRUNA

Börje Salming kallades The King under åren i Toronto.

26 INSPIRERAR TILL SNICKARGLÄDJE

Hos gör-det-självaren Johanna Berglund pågår alltid nya projekt.

30 HÖG PULS OCH INRE LUGN

Träningsprofilen Joanna Swica springer helst i skogen.

32 GRILLA SOM EN GROTTMÄNNISKA

Urgamla matlagningsmetoder har blivit trend.

34 I VÄNTAN PÅ SKOGENS KONUNG

Följ med älgjägaren Louise Jonsson på pass.

38 KÄLLKRITIK OCH KÄLLTILLIT

Epidemiologen Emma Frans om vikten av vetenskap.

SCA Wood Magazine

2/2021

ANSVARIG UTVIGARE

Vanessa Pihlström

CHEFREDAKTÖR

Håkan Norberg

PRODUKTION

Frosting Kommunikationsbyrå

OMSLAGSFOTO

Kristofer Lönnå

ÖVERSÄTTNING

Semantix

TRYCK

Stibo Complete, Katrineholm

PAPPER

Omslag: Munken Polar, 200 g

Inlägga: Munken Polar, 120 g

KONTAKT

SCA Wood
Skepparplatsen 1
851 88 Sundsvall

060-19 30 00
sca.com/trä

PRENUMERATION

scawoodmagazine@sca.com

SCA Wood Magazine trycks på FSC™-certifierat papper (FSC™ C012075). Produktionen strävar efter minsta möjliga miljöpåverkan och förordar ansvarsfullt skogsbruk.

Om du inte längre vill prenumerera på SCA Wood Magazine, kontakta scawoodmagazine@sca.com så avslutar vi omgående hanteringen av dina personuppgifter kopplade till denna prenumeration.

Det nya och gamla normala

N DEL SÄGER ATT HÖSTEN är det egentliga nyåret. Att det är då vi verkligen tar nya tag, börjar om och drar igång. Kanske stämmer det mer än någonsin hösten 2021, när vi förhoppningsvis börjar se slutet på pandemin. Vi är många som vill ge oss ut i den nygamla verkligheten och aktivera oss, privat och i jobbet, med träning och socialt umgänge, bland mycket annat.

För mig går aktivitet och engagemang hand i hand. Om du är aktiv så är du sannolikt också engagerad. Och omvänt, om en person, grupp eller ett helt samhälle är engagerad i något, så uppstår ofta stor aktivitet.

Pandemin har fått människor i hela världen att i större utsträckning ägna sig åt sina hem, många har byggt och renoverat, vilket har ökat efterfrågan på trävaror. Vi visar ett inspirerande exempel på hemmafix och snickarglädje i det här numret av SCA Wood Magazine.

Möt också hockeyspelaren Börje Salming och skidskytten Magdalena Forsberg, norrländska idrottsikoner som efter karriären lever aktiva liv med både motion och rekreation i naturen. Salming i farföräldrarnas by Salmi i Lappland och Forsberg i sin barndoms Ullånger vid Höga kusten. Båda är också engagerade entreprenörer och ambassadörer.

Epidemiologen Emma Frans påminner om att vi utöver coronaviruset behöver förhålla oss till den infodemi som en pandemi för med sig i den digitala tidsåldern. Hon betonar vikten av källkritik och, inte minst, källtillit.

Själv har jag under den senaste tiden slagits av vilka sociala varelser vi är och hur mycket lättare det är att vara aktiv när vi samarbetar. I kontakt med andra människor uppstår engagemang och vi dras till att arbeta i grupp, vilket inte minst märks inom SCA. Koncernen bubblar av aktivitet och vi ser fram emot att kunna träffas oftare för att utveckla både oss själva och vår verksamhet.

Det nya normala är på så sätt samma gamla normala som det alltid har varit: vi vill göra saker – tillsammans.

JERRY LARSSON
AFFÄRSOMRÅDESCHEF, SCA WOOD

Svävande stugor med vidunderlig vy

THE BOLDER SKY LODGES BJUDER på en hisnande vy över norska Lysefjorden, nära den världsberömda utsiktspunkten Preikestolen. Stugornas 22 kvadratmeter rymmer allt som kan krävas av ett lyxigt boende och är formgivna för att smälta in i det vidunderliga landskapet. De vilar på varsin bärande stålpelare som är förankrad i berget och prefabricerade träelement utgör själva huskonstruktionen. Utöver de stora glaspartier som ger gästerna känslan av att sväva mitt i vildmarken, är fasaden klädd med naturligt grånad träpanel. The Bolder Sky Lodges finns med på den internationellt tongivande affärstidningen Forbes lista över världens 25 mest överraskande platser att övernatta på.

Snart byggstart för rekordlång träbro

VÄRLDENS LÄNGSTA motorvägsbro i trä planeras i Norge. Bron blir en del av den nya sträckningen av E6:an och med sina cirka 1,3 kilometer når den över Mjøsa, Norges största sjö. Bakom bygget ligger ett forskningsprojekt där man kommit till rätta med de tekniska utmaningarna. Byggherre är det statliga företaget Nye Veier och design- och utvecklingsuppdraget gick till det belgisk-italienska konsortiet Besix och Rizzani de Eccher. Deras ambition är att konceptet för konstruktionen ska sätta en ny standard för hållbarhet vad det gäller allt från materialval och utsläpp av föroreningar till anpassning efter landskapet. Hela vägprojektet ska vara klart år 2025.

Den norrländska kustens naturkraft

TEXT HÅKAN NORBERG FOTO KRISTOFER LÖNNÄ

Magdalena Forsberg är en av Sveriges mest folkkära idrottare och programledare.

Under hela sitt liv har hon hämtat energi från naturen vid Höga kusten.

Och hennes depåer tycks vara närmast oändliga.

– När andra varvar ner, varvar jag upp, säger hon.

DET ÄR FREDAG MORGON i början av juni, klockan är nio. Himlen är blå och det är redan 19 grader varmt. En veckas strålande sol är på väg att gå in i nästa. Sommaren har kommit till Norrland. Magdalena Forsberg tar emot vid barndomsgården i Ullånger, mellan Härnösand och Örnsköldsvik, där tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger föddes hundra år innan henne, då gården var ett gästgiveri. I dag är det familjen Forsbergs andra hem, med allt Höga kusten har att erbjuda runt hörnet.

Den tidigare skidskytten håller högt tempo när hon samtidigt förbereder lunch, vattnar odlingarna och pratar med maken Henrik Forsberg i telefon. Vi andra tycks röra oss i slowmotion bredvid henne.

– Vi bor ju inte här permanent och jag vill hinna med så mycket när jag är här! Henrik är likadan och han arbetar en hel del i skogen. Vi har bestämt att efter klockan sex får vi inte jobba mer, då ska vi vara färdigduschade och klara för middag eller ett glas vin på balkongen, säger Magdalena.

Hon går runt huset.

– Vår skog börjar där uppe, bakom det röda huset, säger hon, pekar och fortsätter. Den är en del av mig. Jag älskar att vara ute i naturen, särskilt här omkring. Höga kusten har fantastisk natur!

Jämthunden Cava skäller från hundgården.

Till hösten och vintern kommer tiken att vara med vid älgjakten. Magdalena har jagat älg i över tjugo år och som barn var hon med pappa på jakt. Med egen skog i familjen blir det naturligt.

Om några veckor kommer Magdalena, Henrik och deras två tonårssöner ge sig ut på havet längs Höga kusten, för den årliga båtsemestern.

– Vi stannar i någon vik där det är varmt, eller åker ut på havet där det är svalare. Ulvön, Trysunda, Mjältön – det finns så många fina platser. Vi bor på båten, lagar mat själva eller äter på någon av restaurangerna som finns längs kusten, säger hon.

Havet, skogen och odlingarna på gården. Hon återkommer ofta till naturens betydelse i hennes liv.

– Det är så energigivande! Att ta en promenad med hunden i skogen. Kliva upp tidigt, jogga upp på ett berg och njuta av utsikten. Odlar egna betor, bär och kryddor. Skidåkning på vintern. Jag är en naturmänniska, inte stadsmänniska. Men jag uppskattar kontrasterna!

Dagen innan vårt möte var Magdalena i Stockholm och jobbade med ett av sina uppdrag: att vara programledare och vinstudielare i Postkodlotteriet. Hon deltar även i tv som expert på skidskytte och hon har skördat framgångar i program som På spåret och Mästarnas mästare. I vinter deltar hon i Sverige mot Norge, där skidstjärnor från de två grannländerna möts i lagtävlingar.

– Och så föreläser jag, vilket är lite likt tävlandet. Det är väldigt mycket här och nu, med en del anspänning, förberedelse, leverans och efteråt är man lite slut, säger hon.

Hennes föreläsningar handlar om att skapa möjligheter för att nå mål, hitta motivation och energi. Något en av världens bästa skidskyttar genom tiderna vet en del om.

– Sätt upp mål, dela upp i delmål, utvärdera vad du har gjort, lär av erfarenheten och gå vidare. Fokusera på nästa uppgift! Att älta sina misslyckanden är inte bra, säger Magdalena Forsberg innan hon åter försvinner runt husknuten. ☞

SKIDSKYTTEKARRIÄREN

Magdalena Forsberg vann den totala världscupen sex år i rad 1997-2002. Det blev 87 pallplatser och 42 världscupsegrar. Dessutom har hon vunnit sex VM-guld och två OS-brons. Forsberg är den segerrikaste kvinnliga skidskytten genom alla tider.

Gammal teknik håller heligt trä på plats

TEXT MATS WIGARDT FOTO HUGH MILLER

Trä har alltid betraktats med vördnad i Japan. Gudarna försåg människan med träd att bygga bostäder av som stod emot både jordbävningar och tyfoner. Som tack har snickare visat respekt mot materialet och utvecklat en teknik att foga samman trästycken utan vare sig spik eller lim.

T **ROTS JAPANS RYKTE** som ett modernt land, med fokus på de senaste teknologiska landvinningarna, spelar tusenåriga traditioner och metoder en viktig roll i samhället.

Ett område där detta är särskilt märkbart är inom husbyggnad och träbearbetning. Trä har i Japan alltid utgjort det primära materialvalet för alla slags byggnader, både vad gäller bostäder och tempel.

Förutom att landets religion, shintoismen, ser träden som en gåva från gudarna, och att Buddha lär ha suttit utomhus, under ett bodhiträd, när han blev upplyst, finns det även mer världsliga orsaker till valet av byggmaterial.

Klimatet i Japan, med kalla, torra vintrar och mycket fuktiga somrar, gör en bärande struktur av trä, som krymper och sväller i takt med att betingelserna i omgivningen förändras, särskilt lämplig.

Dessutom är landet ofta utsatt för extrema naturkatastrofer, som jordbävningar, vulkanutbrott och tyfoner vilket ytterligare förstärker träets fördelar.

En husstomme av trä är lätt, sidstabil, stark och absorberar mycket energi. Den klarar sig ofta avsevärt bättre än tunga byggnader av betong när katastrofen slår till.

Och detta är i Japan lika angeläget idag som det var för två tusen år sedan. Hantverkare har över tid löst problemen allt eftersom de uppstått. Enkla hyddor har utvecklats till bärande strukturer av trä som uppförs och hålls ihop med komplicerade och starka fogar utan spik, skruv eller lim.

Stora trästycken kan sammanfogas med marginaler på en tiondels millimeter för att sedan enkelt tas isär igen. En liten kil eller plugg slås försiktigt på plats med en hammare och tvingar ihop delarna till en solid balk där skarven är praktiskt taget osynlig.

Till skillnad mot i väst har även träets känslighet för eld, fukt och storm accepterats och till och med välkomnats i Japan. Materialets fördelar överväger med god marginal nackdelarna.

Byggnader som förstörs byggs helt enkelt upp igen. Som symbolhandling rivs därför var 20e år Japans äldsta tempelbyggnad, det 1 900 år gamla Shintotemplet Ise Jingu, ner, för att sedan – med traditionella verktyg och metoder - byggas upp igen på en plats i närheten. Det är en ritual som pågått i tusen år, utan särdeles mycket knot.

– Det är något mycket annorlunda med det japanska förhållningssättet till trä, konstaterar också Hugh Miller.

Han är möbeldesigner och snickare med studio i centrala Liverpool. För att försöka förstå japansk snickeritradition och lära sig mer om den tusenåriga teknik som används än idag, har han flera gånger besökt landet och träffat erfarna och bemärkta hantverkare och traditionsbärare.

Resultatet av hans studieresor har utmynnat i en innehållsrik rapport om verktyg, teknik och filosofi som format japansk träkultur.

– Respekten för material och tradition är påfallande stor i Japan, jämfört med hur det ser ut i Storbritannien eller övriga Europa, sammanfattar Hugh Miller.

Han konstaterar vidare att i Japan uppskattas och överlever gamla metoder att arbeta med trä och förs vidare till kommande generationer. Material och verktyg hanteras väldigt delikat. Till exempel, säger Miller, drar snickaren alltid hyveln mot sig, inte som i Europa, trycker hyveln ifrån sig. Samma sak gäller för de smäckra och tunna japanska sågarna.

Även handverktygen är gjorda i trä och modifieras gärna så att de fungerar precis som varje enskild hantverkare vill ha dem. Sandpapper är dessutom ovanligt, istället används ofta hyveln för slutputsningen.

– Eftersom man i stor utsträckning använder handverktyg uppnås en mer harmonisk kontakt mellan hantverkare, verktyg och material än vad som är möjligt med maskiner, tror Hugh Miller.

Två grundläggande principer som trähantverkare i Japan lutar sig mot är frånvaron av det onödiga bruset och en lättthet i anslaget. Genom att undvika synliga skarvar blir det lättare för betraktaren att fokusera på träet och dess naturliga form och färg.

Och med tystlåtna och sparsmakade detaljer och noga utvald råvara åstadkommer man lättthet i vikt, beröring och påverkan på omgivningen.

– Det japanska sättet är att det räcker med "precis tillräckligt", inte mer, inte mindre. Det är ett filter som ger utrymme för sparsmakade men eleganta lösningar och personliga uttryck, menar Hugh Miller.

Den historiska förankringen och det lågmälda anslaget är också något som det japanska arkitektparet Takaharu och Yui Tezuka tagit fasta på. Bland deras uppdrag finns flera sevärda byggnader i trä.

När de efter den svåra tsunamin i Japan 2011, av UNICEF fick uppdraget att bygga en ny förskola i byn Minimisanriku, norr om Tokyo, istället för den som hade raserats av tsunamin, kom paret Tezukas förkärlek till trä att prägla arbetet.

Den nya förskolan har tydliga influenser från traditionella japanska tempel och gammal byggt teknik, med utskjutande tak, skjutbara fönster och breda verandor.

Det är påtagigt luftigt, med bärande balkar, regler och golv av 400 år gamla cederträd som vuxit invid ett närbeläget Buddhatempel, men som blivit svårt skadade av saltvatten under stormen.

Till själva konstruktionen har man återanvänt lösningar från traditionell japansk byggt teknik, med metoder som överlevt i mer än 1 300 år. "Good enough for us", kommenterar Takaharu Tezuka.

Hela byggprocessen har påmint om att lägga ett jättelikt pussel, med balkar och regler som förlängts och fogats samman med varandra på gammalt sätt, helt utan beslag av metall för att byggnaden ska kunna hantera de rörelser som uppstår i träet.

FOTO FORWARD STROKE INC.

FOTO HUGH MILLER

FOTO FORWARD STROKE INC.

LÄS MER OM JAPANSKT SNICKERI

The Complete Japanese Joinery,
av Hideo Sato och Yasua
Nakahara

The Art of Japanese Joinery,
av Kiyosi Seike

Japanese Wood Craftsmanship,
av Hugh Miller

Upphovet till tekniken att med invecklade och starka knutar foga samman bitar av trä kallas kigumi och kan spåras till omkring 2 000 f Kr. Fortfarande används hundratals av dessa knutar, alla mycket komplexa, raffinerade och starka.

– Tekniken har stor betydelse än idag, för husbyggande, möbelsnickeri och renovering av gamla tempel, säger Kazuo Tanikawa. Men antalet snickare som behärskar kigumi minskar.

När Kazuo Tanikawa häromåret gick i pension efter 40 år som konstruktör på ett företag som med traditionella metoder bygger och renoverar tempel och andra kyrkorum, öppnade han på eget initiativ och med egna medel ett litet museum på en undanskymd gata i Tokyo.

Han säger sig under sina yrkesverksamma år ha märkt att kunskapen om gammal teknik och träkultur riskerar att hamna vid en kritisk punkt. Antalet erfarna snickare hade börjat minska. Återväxten var skral.

Kazuo Tanikawa ville därför försöka öka intresset för japansk träkultur igen genom att visa upp lite av allt det han själv samlat på sig och sådant som kunde väcka intresse hos en yngre generation. Besökaren får genom att se, röra, känna och prova en aktiv upplevelse.

– Kigumi Museum har blivit ett nytt slags museum som talar till alla sinnen, där besökarna

får flera åskådliga exempel på gamla metoder att foga samman bitar av trä, säger han.

I de små utställningsrummen förklarar hur tekniken utvecklats genom årtusenden. Knutarna går att plocka isär, det går att se hur de fogats samman och hur delar av tempel har byggts upp med hjälp av komplicerade tredimensionella pussel av olika trästycken.

I ett annat rum förevisas ett försvarligt antal manuella handverktyg för bearbetning av trä. Man kan också lära sig hur man klyver en grov stock med kil och yxa.

– Och, försäkrar Kazuo Tanikawa, intresset är stort. Till museet kommer både utländska besökare och många skolbarn från Tokyo.

Urgammal kunskap i trähantverk förs därmed vidare till en ny generation hantverkare, beredda att ta vid nästa gång som det heliga Shintotemplet Ise Jingū ska rivs och byggas upp igen.

– I Japan finns en lång tradition att främja kunskap och erfarenhet, menar också Hugh Miller. Trähantverkets teknik och verktyg är unika, med utövare som åtnjuter påtaglig respekt i samhället.

– Och, fortsätter han, för egen del har tiden i Japan satt outplånliga spår som försett mig med ett luftigare, mindre bombastiskt, mer subtilt och tystlåtet formspråk. ☞

Mode, människa och miljö

TEXT HÅKAN NORBERG FOTO HOUSE OF DAGMAR

House of Dagmar jobbade med hållbarhet innan det var ett begrepp. I dag tittar modeföretaget på möjligheterna att göra textil av trä. – Det börjar närma sig prototyp tillverkning, säger Kristina Tjäder, grundare.

Kläder från höstkollektionen 2021, i en serie med hållbara material kallad Good Choice.

D **ETRE SYSTRARNA** Karin Söderlind, Kristina Tjäder och Sofia Wallenstam grundade House of Dagmar 2005. Med inspiration från farmor Dagmar, en stark, målmedveten och stilsäker sömmerska, ville de skapa ett modehus med kläder som håller länge.

– På 50- och 60-talet tog man bort fläckar och vädrade plaggen i stället för att tvätta dem. Man lämnade in och lagade, eller gjorde det själv. Man vårdade sin garderob så att kläderna gick att använda längre. Den typen av miljövänlighet vill vi inspirera till, säger Karin Söderlind, vd.

Maximal livslängd kombinerat med minimalt klimatavtryck är visionen, samt att vi konsumenter planerar våra inköp efter vad som på lång sikt kompletterar garderoben i stället för att bara skaffa något till nästa middag.

– Köp bara plagg som du kommer att använda 200 gånger, säger Karin.

REDOVISAR KLIMATAVTRYCK OFFENTLIGT

Modebranschen och klädindustrin står för nästan tio procent av världens koldioxidutsläpp och det är en komplex bransch. Ibland är det tjugo steg mellan råvara och färdigt plagg och på många håll i världen finns ingen tradition av transparens. House of Dagmars höga hållbarhetsambitioner kräver därför hårt arbete och envishet – och systematiskt hållbarhetsarbete. Sedan 2017 mäter företaget sina fiberklimatavtryck och redovisar resultaten offentligt.

– Vi jobbar nästan uteslutande med certifierade material där tredje part kan garantera att materialet tillverkas på rätt sätt. Vi jobbar med biologiskt nedbrytbara material som lycoell, regenererad ull och cashmir, GOTS-certifierad (Global Organic Textile Standard) bomull och denim, säger Kristina.

Ekologiska och giftfria råvaror. Energieffektiv, ren produktion. Och ett så litet klimatavtryck som möjligt i alla aspekter av verksamheten. Det är ambitionen.

Kristina håller ut sin tomma hand.

– Så när plagget så att säga återgår till naturen har du bara en dragkedja eller några knappar kvar i handen, vilka i sin tur kan återanvändas, säger hon.

OMSORG OM DJUR, NATUR OCH MÄNNISKOR

Företaget jobbar mot ett mål som Karin beskriver som närmast ouppnåeligt, men det får ändå stå kvar som en ledstjärna: att House of Dagmar ska vara koldioxidneutralt till 2025.

- ◀ Systrarna Sofia Wallenstam, Kristina Tjäder och Karin Söderlind, grundare av House of Dagmar.

HOUSE OF DAGMAR

House of Dagmar grundades 2005. Företaget har i dag 17 anställda och säljer sina kläder över hela världen. Utöver försäljning av nya plagg siktar House of Dagmar på att starta en second hand-verksamhet, samt uthyrning av kläder.

Vid modeveckan i Köpenhamn tidigare i år fick företaget ta emot Zalando Sustainability Award. Juryn ansåg att "House of Dagmar imponerade särskilt för märkets starka hållbarhetsambitioner som implementeras genom varumärkets försörjningskedja".

PROJEKTET SKOGENS TYG

Ambitionen med Skogens tyg är att ta nästa steg i utvecklingen av svensk papperstextil för mode, inredning och teknisk textil. Målet är att skala upp och vidareutveckla tekniken och undersöka vilka användningsområden som pappersgarnet lämpar sig bäst för, utifrån egenskaper och marknad. För House of Dagmar är ett alternativ till tjocka textilier, som denim, den sannolika applikationen av tekniken.

Projektet drivs av Högskolan i Borås. Det startade hösten 2018 och avslutas i februari 2022.

– Vi vill värna om resurserna i alla steg och pratar hellre om omsorg om djur, natur och människor än om hållbarhet. Vi ska arbeta etiskt, inte bara ekologiskt, säger Karin.

Labbdlat skinn, siden framställt utan att döda silkeslarven och alger som kan omvandlas till fiber. Det är några framtidsområden som House of Dagmar håller ögonen på. Företaget deltar också i projektet Skogens tyg vid Högskolan i Borås, som undersöker möjligheterna att tillverka tyg av trä.

– Textilfiber från trä har funnits länge, men den har varit för tjock och hård för våra ändamål. Vi hoppas att projekt som Skogens tyg kan göra att vi hittar mer miljövänliga alternativ till till exempel denim, säger Kristina.

De beskriver sin målgrupp som medvetna kvinnor, pålästa och trogna kunder som värderar House of Dagnars hållbarhetsambitioner högt. Detsamma kan sägas om företagets egna medarbetare.

– Vi är alla överens om att hållbarhet inte får vara ett sidoprojekt. Det måste in i arbetet överallt, säger Karin. ☞

VILL DU KÄNNA LIVET I DIG?

Dra till skogs!

TEXT JENNIE ZETTERQVIST ILLUSTRATION MIKAEL EJEMAR VIKSTRÖM

Ett vidsträckt, vackert gym, fritt från trängsel och avgifter, öppet dygnet runt och med nya utmaningar längs varje stig. Ett öppet skafferi, fyllt till brädden med plockfärdig mat. Ett paradiset av tystnad, frisk luft och lugn, inbjudande för alla som söker återhämtning. Skogen är oslagbar som arena för aktivitet – och vila.

TRAILLÖPNING

Skonsamt spring som ger ny kraft

Meditativt, renande och roligt, säger traillöparen som styrt stegen bort från asfalterade raksträckor och förälskat sig i skogens kuperad terräng. Vacker natur förhöjer upplevelsen, samtidigt som konditionen och balansen sätts på utvecklande prov. Det mjuka underlaget och de naturliga hindren lockar kroppen till en allsidig och skonsam löpträning. Glad gemenskap i grupp eller välbehövlig solosprint väljer du själv. Båda valen leder till nya krafter.

ORIENTERING

På jakt efter kontroll i okänd terräng

Med karta och kompass hittar orienteraren rätt i okänd miljö. Sporten som går ut på att snabbt hitta vägen mellan olika kontrollpunkter i terrängen passar för såväl elitidrottare som familjer. Den officiella starten för sporten gick 1897 med en tävling i Norge. I Sverige har det tävlats i orientering sedan 1901. I dag finns cirka 600 svenska föreningar med aktiva från knatteålder till veteraner. De sistnämnda tar plats i 90 års-klassen under världens största orienteringstävling O-ringen, som årligen arrangeras i Sverige.

STIGCYKLING

Stegrande glädje och magpirr längs utmärkta stigar

För stigcyklisten är stigen målet. Fart och resultat kommer i andra hand. Det viktiga är att med stegrande glädje hantera skogsstigens naturliga förutsättningar på två hjul. Med en mountainbike, fullt fokus och övad balans tar stigcyklisten sig fram genom njutbar natur med en skön känsla av att ständigt övervinna nya hinder. Pirr i magen kommer på köpet. Intresset för sporten växer och det gör även antalet cykelarenor med utmärkta stigar av olika svårighetsgrad.

PLOCKA BÄR OCH SVAMP

Omätligt sug efter skogens smakliga skatter

Blåbär, hjorton, lingon – skogens färgstarka vitaminbomber bara väntar på att bli tillvaratagna och förädlade. Den svenska allemansrätten tillåter fritt plock av vilda bär, med hänsyn till den omgivande naturen, förstås. Men se upp! Plockandet kan leda till lätt besatthet för den som ger sig hän och drabbas av girighet inför skogens oändliga rikedomar. Söker du svamp? Den solgula kantarellen betraktas som skogens verkliga guld av många. Kantarellälskarens bäst bevarade hemlighet är koordinaterna för den främsta fyndplatsen. Fråga inte ens! Dra på dig stövlarna och leta upp din egen.

SKOGSBADA

Krama träden, och låt träden krama dig

Många är vi som drar till skogs när vi inte riktigt vet vart vi ska ta vägen med oss själva. Och även den som inte vet vad den söker, hittar det ofta där i stillheten, mellan stammarna, i mjuka mossan upplyst av solljuset som silas mellan trädkronorna. Skogsbad, från det japanska uttrycket Shinrin-Yoku, har blivit ett populärt begrepp som egentligen betyder just detta enkla men livsviktiga: att kravlöst låta sig omfamnas av skogen för att må bättre.

En enkel man

TEXT HÅKAN NORBERG FOTO KRISTOFER LÖNNÄ

Börje Salming är en av de största ishockeyspelarna genom tiderna. Fostrad i Lappland i nordligaste Sverige lärde han sig tidigt att uppskatta naturen. Det är därifrån han kommer och det är där han ska dö. Men låt oss inte gå händelserna i förväg. Vid 70 års ålder pumpar Salmings samiska blod intensivare än någonsin, genom ett hjärta som nästan stannade för några år sedan.

”Jag är född i skogen. Vi bodde vid idrottsplatsen i Kiruna, bortom den är det bara träd och där var vi alltid och åkte skidor med familjen.”

MÖRKRET OCH KYLAN härskar i Kiruna i nordligaste Sverige. Vintern börjar i oktober och tar slut först i maj. Polarnatt råder under tre veckor varje år, då solen aldrig når över horisonten. Norr om polcirkeln finns förvisso också den magiska midnattssolen på sommaren, trettiofyra dygn med konstant dagsljus, men vore det inte för Golfströmmen skulle den här delen av världen knappt vara beboelig. Här är Börje Salming född och uppvuxen.

Som barn började han spela hockey i Matojärvi ishäll i Kiruna, men den här berättelsen inleds där Börje Salmings ishockeykarriär avslutades 1993, vid hans sista hemmaarenor Globen och Hovet i södra Stockholm.

Vi promenerar den korta biten från hotellet där vi stämt träff, till Hovet där fotografen väntar. Vi pratar om träning och det är lätt hänt att komma några steg efter när vi går. Han trummar på, Salming. Men han är osäker på var vi ska gå in.

– Det var ju ett tag sedan, säger han.

Det är förstås tidningen som har bokat arenan för fotograferingen, men det är Börje som visar vägen. Han är först framme hos vakten vid grinden, han morsar på personalen i kulvertarna och hälsar på juniorspelarna som är där för att träna. Han är sån. Enkel, vänlig, generös. Han är sån, trots att han inom den hockeymedvetna världen närmast är en kunglighet.

Han fick smeknamnet King under åren i Toronto Maple Leafs, men den här kungen öppnar dörren själv, som han alltid har gjort. Så vi går in.

PIONJÄR UNDER EN VÅLDSAM ERA

Efter 17 säsonger i National Hockey League, NHL, valdes Börje Salming som första svensk in

i The Hockey Hall of Fame 1996. Där omnämns han som den som banade väg för europeiska hockeyspelare i NHL. Innan honom hade bara en handfull svenskar spelat i Nordamerika och det fanns en uppfattning om att spelare från Europa inte var tillräckligt tuffa. Börje Salming förändrade den bilden.

– De sa att jag spelade mer kanadensiskt än kanadensarna själva, säger han.

Han kom till Toronto 1973. Sjuttioalet är en ökad period i NHL:s historia med våldsamt spel, stora slagsmål och överlagda angrepp avsedda att skada motståndare.

– Det var rätt på den tiden. I dag hade spelare blivit avstängda och fått dryga böter för vad som då hände i nästan varje byte, säger Börje.

Efter bara ett par säsonger blev han en nyckelspelare i Toronto och spelade mellan 35 och 40 minuter per match. Han var en teknisk back, stark både defensivt och offensivt, och han leder fortfarande den totala assistligan i Maple Leafs.

Börje Salming blev känd för sitt uppoffrande spel. Han täckte skott som ingen annan och stod upp mot de hårdaste spelarna i ligan. Efter snart nog varje träning och varje match – från den första tiden i Kiruna AIF, via Brynäs IF i Elitserien och till Toronto i NHL – så satt Börje i omklädningsrummet med ispåsar på sin mörbultade kropp. Märken efter pucken; jack och stygn i ansiktet, på handlederna och fotlederna; värk i axlar och revben efter de ständiga tacklingarna, huggen och slagen.

Han fick alltid höra hur oöm han var, vad mycket han tålde och att det var framgångsrikt. Så han fortsatte – i byte efter byte, match efter match, år efter år – och han berättade aldrig för någon hur ont det gjorde.

BÖRJE SALMING

Familj: Hustrun Pia och de vuxna barnen Anders, Teresa, Rasmus och Bianca. Syskonen Stig, Carina och Laila – och mamma Karin, 94 år.

Efternamnet: Hans ursprungsfamilj hette Sarri, men Börjes farfar tog namnet Salming efter hembyn Salmi.

Klubbar:

Kiruna AIF, 1967-1970
Brynäs IF, 1970-1973
Toronto Maple Leafs, 1973-1989
Detroit Red Wings, 1989-1990
AIK, 1990-1993

Skador i urval: Fem tänder utslagna, håll i en lunga, brutet näsben, brutna fingrar, lösa revben, sprickor i knäskål, häl och armbågarna, 50 procent nedsatt syn på höger öga efter en klubbspets, samt omkring 600 stygn, varav 300 efter att ha blivit trampad av en skridsko i ansiktet.

Om kändisskapet: ”Jag märker så klart att folk tittar upp ibland, men numera är jag så van. Det var mer uppståndelse i Kanada. Jag försöker att ta mig tid med människor som är intresserade. Som barn fick jag min första autograf av längdskidåkaren Sixten Jernberg, vid skidstadion i Kiruna. Det var jättestort för mig. Och om han kunde göra det för mig så kan jag göra det för andra.”

Snart tv-serie: Börje Salmings karriär ska bli tv-serie, med Valter Skarsgård i huvudrollen. Serien är skapad och kommer att regisseras av Amir Chamdin, som tidigare gjort serien Partisan. Inspelningen påbörjas under 2022.

”Jag stannade ofta kvar efter
träningar och matcher och pratade
med dem som skötte hallen.”

UPPVÄXTEN VID DEN NORRLÄNDSKA PRÄRIEN

Börje Salming var fem år gammal när hans pappa Erland dog i en olycka i gruvan i Kiruna. Mamma Karin tvingades börja arbeta för att försörja familjen, vilket gjorde att Börje och hans fyra år äldre bror Stig fick ta hand om sig själva när hon inte var hemma.

– Att inte ha en pappa som försvarar en eller tröstar. Att inte ha en pappa som knyter skridskorna åt en när alla andra har sina pappor med. Det var tufft. Jag lärde mig att bita ihop, att inte visa hur det kändes, säger Börje.

På skolloven var bröderna ofta hos farmor och farfar i byn Salmi, vid Skandnaviens största fjällsjö Torneträsk.

– Det går ingen bilväg till Salmi, man kan bara ta sig dit med båt på sommaren och skoter på vintern. Byn har sju gårdar och bortom husen är det bara vildmark. Det är fantastiskt vackert, säger Börje.

Han berättar om sin farfar, att han var hård och sträng. Barnen och barnbarnen skulle hjälpa till på gården, utan gnäll eller gråt. Det var bara att hårda ut, det fanns liksom inga alternativ.

Flera år senare, när han spelade med Brynäs i Elitserien, sa tränaren Tommy Sandlin att det verkade som att Börje gillade när det gjorde ont. Kanske hade uppväxtens villkor blivit en del av

honom, gjort honom tålig som få andra. Tålig, men också lojal och villig att offra sig för något större än honom själv.

Han har kvar farföräldrarnas gård och återvänder till Salmi några gånger varje år, ibland ensam och ibland med familj och vänner. Där ägnar han sig åt skidåkning, pimpelfiske och jakt – eller att bara vandra på fjället. Han beskriver känslan av att stanna skotern, ta på snöskorna och gå genom naturen på samma villkor som de vilda djuren, att få vara den enda människan på flera mil.

– När du går där själv på den lappländska tundran, eller bland björkarna i dalen, och det enda du ser är spår efter björn och varg, det finns inget mer rofyllt. Jag mår så bra av det, säger han.

Hans släkt har i alla tider arrenderat skog kring Salmi, så än i dag. På vintrarna hämtar han ved med skotern, på somrarna kapar han den.

– Så har hela mitt liv sett ut. Ved måste man alltid ha, för vi har ingen el på gården.

Den miljö han beskriver är väsensskild från den vi befinner oss i på Hovet i Stockholm. Börje Salming kom till intervjun med tunnelbana, efter att ha varit på gymmet i stan. Dit hade han tagit sig med båt från Nacka Strand, där han bor tillsammans med sin fru Pia, till Djurgården och sedan vidare till city.

– Tack och lov finns det mycket skog här omkring också. Där vi bor kan jag promenera i skogen och plocka blåbär. Och en liten bit bort finns Värmdö och Vaxholm, med ännu mer skog. Sverige är fantastiskt på så sätt.

HYLLNINGAR UTAN MOTSTYCKE

Åren som professionell ishockeyspelare var mycket mer än bara kamp och smärta, de gav också livslånga vänskapsrelationer och goda minnen. Under Canada Cup 1976 inträffade något som Börje Salming förstod vidden av först flera år senare.

På den tiden var nordamerikansk ishockey inte den internationella angelägenhet som den är i dag. Majoriteten av spelarna var inhemska, den mediala rapporteringen i andra länder försumbar och matcherna gick inte att se på tv i Europa. Världens bästa liga, The National Hockey League, var just det: nationell. Inga icke nordamerikanska spelare hade gjort några stora avtryck och att publiken skulle komma att älska en spelare som inte var från USA eller Kanada var dittills okänt.

Sveriges första match i Canada Cup 1976 var mot USA och spelades i Maple Leaf Gardens i Toronto, Börje Salmings hemmaarena sedan tre år tillbaka. När hans namn ropades upp under

spelarpresentationen inleddes en applåd som aldrig tycktes ta slut, och som övergick till en stående ovation som varade i flera minuter.

– Det var först när jag slutat spela som jag riktigt förstod det där. Det hände mot USA, sedan igen när vi mötte Kanada, vilket är helt otroligt. Publiken ställde sig upp för mig, en svensk, medan mina lagkamrater i Toronto, Lanny MacDonald och Darryl Sittler, ja inte ens Bobby Orr som också spelade i det kanadensiska landslaget, fick samma bemötande.

I dag står en staty av Börje Salming utanför Air Canada Centre, som är Maple Leafs nuvarande hemmaarena i Toronto. Och den levande legenden återvänder då och då till staden och laget, som tar god hand om sina gamla spelare.

– Jag fick så bra relationer med hela gänget i Toronto, inte bara spelare och ledare. Jag stannade ofta kvar efter träningar och matcher och pratade med dem som skötte hallen, spolade isen och målade. Och det är alltid roligt att komma tillbaka, säger Börje.

Han blir tårögd när han talar om Gerry McNamara, scouten som kom till Sverige för att värva Inge Hammarström till Maple Leafs, men som också fick med sig Börje Salming. Det var med honom äventyret började.

FOTO BILDBYRÅN

Börje Salming trycker Wayne Gretzky mot sargen under Canada Cup 1991.

”Vid Salmi jagar jag ripa och tjäder. Jag vill söka och springa, inte bara sitta och vänta som vid älgjakt.”

– Vi har fina minnen ihop. Senast vi träffades grät vi faktiskt, säger Börje.

Han har också många minnen från själva hockeyn, som hans möten med spelaren som kallas The Great One, Wayne Gretzky, som har sagt att Salming är en av de bästa spelarna han någonsin mött.

När Toronto spelade hemma mot Edmonton bytte coachen in Börje Salming när Wayne Gretzky var på isen, för att spela sin bästa back mot motståndarnas bästa forward. Hemmalaget får byta in spelare sist inför varje nedsläpp i ishockey. På så sätt kan man välja att matcha vissa egna spelare mot vissa andra i motståndarlaget. När Edmonton hade hemmamatch hade Gretzky därför större chans att slippa svensken.

– Inför nedsläpp åkte Gretzky in på isen, och jag med. Sedan åkte han tillbaka till sitt bås, och jag till mitt. Då satte han sig på sargen och jag gjorde detsamma. När domaren lyfte armen för att signalera att bortalaget inte längre fick göra byten tittade Gretzky på mig, ryckte på axlarna, log och åkte in på isen medan jag tvingades stanna kvar i båset.

HJÄRTAT OCH DET SAMISKA BLODET

I våras fyllde Börje 70 år. Under de senaste åren har han dragit ner på sitt engagemang i arbetet

med varumärket Salming, som i hans namn säljer bland annat underkläder, löparskor, ishockey- och innebandyklubbor.

– Andra har fått ta över boken. Numera är jag bara med på invigningar och sånt, säger Börje med ett leende.

Han tillbringar i stället mer tid tillsammans med hustrun Pia och sina fyra vuxna barn från tidigare relationer, och barnbarnen. Dessutom är han engagerad i frågan om organdonation, han är blodgivare och ambassadör för Hjärt-Lungfonden. Hjärtproblem finns i släkten och för några år sedan fick Börje själv akuta besvär. Han var ute och sprang och fick ont i halsen, som halsbränna. Under de följande dagarna tog han tabletter mot sura uppstötningar, men när problemen fortsatte ringde han sin läkare.

– Han sa att jag skulle åka till akuten direkt, inte vänta utan på en gång, så det gjorde jag och det är jag glad för i dag.

Det visade sig att ett kranskärl i hjärtat var nästan helt igentäppt, så läkarna beslutade att genomföra en ballongvidgning. De gick in via handleden och Börje var vid medvetande under hela ingreppet.

– Jag fick se allt på en skärm medan de gjorde det. Det var så häftigt. Och om jag inte fått behandling hade jag antagligen fått en hjärtinfarkt

FAKTA SAMERNA

Samerna utgör en nationell minoritet i Sverige, Norge och Finland och är erkänt som ett ursprungsfolk. Rätten till mark och dess användning i landområdet Sápmi i norra Sverige har länge varit en konfliktfråga mellan samerna, markägare och den svenska staten, främst angående renskötsel. Samerna ansågs länge som en lägre stående ras och skullmätningar utfördes av Statens rasbiologiska institut ända fram till 1950-talet.

och kanske strukit med, så man får vara tacksam för forskningen.

Med åren har han också blivit alltmer tacksam för och intresserad av sina samiska rötter. Han är stolt över att vara en del av en så rik historia med dess värderingar och traditioner, men också kantad av svårigheter. När storsvenskens övergrepp mot Sveriges ursprungsbefolkning kommer på tal blir han rasande.

– Det är förjävligt vad samerna har utsatts för, säger han.

Vi går upp till läktaren för att ta de sista bilderna.

Trappstegen är höga och vi återkommer till ämnet träning och motivation. Hur gör en gammal lagidrottare för att hålla igång när konkurrensen och tävlingsmomentet är borta?

– Det gäller att sätta mål, säger Börje.

Efter karriären sprang han både kortare motionslopp och maraton, som i sig själva utgjorde mål att sikta mot i träningen. Sedan ville han göra bättre resultat nästa år, och så vidare. Nu för tiden springer han inte lika mycket. Hjärtat, artros i lederna och andra sviter från hockeyn förhindrar det, men 70-åringen promenerar mycket och gymmar flera gånger i veckan.

Ingenting tycks kunna stoppa kungen från Kiruna, men när det en dag blir dags för den sista vilan har han bilden klar för sig.

– Om jag ska dö någonstans så ska jag dö i naturen kring Salmi, i Lappland. Det är där jag har mina rötter. Det är där jag hör hemma. ☞

HEMMAFIXARBOOMEN SPRIDER

SNICKAR - GLÄDJE

TEXT JENNIE ZETTERQVIST FOTO JOHANNA BERGLUND

Efterfrågan på virke har ökat enormt från hemmasnickare under pandemin. Hos inspiratören Johanna Berglund pågår ständigt nya byggprojekt och hon uppmuntrar gärna sina följare att våga mer själva när det gäller att skapa sitt hem, sin egen plats på jorden.

– Börja bara! Och rådfråga dem som vet mer. Man lär sig så otroligt mycket längs vägen, säger hon.

NÄR JOHANNA VAR TIO ÅR, byggde hon sin egen lekstuga.

– Den var kanske inte så snygg som en lekstuga brukar vara, men ändå! Jag tyckte om den, säger hon.

Uppvuxen på landsbygden med en pappa som var snickare och ständigt omgiven av brädhögar, verktyg, maskiner och byggdamm var det givet för Johanna att trä är till för att skapa med. Vill du ha nåt? Då är det bara att bygga det. Med den orädda inställningen till "gör det själv" köpte hon och maken ett hus av funkismodell år 2010. I dag förkroppsligar byggnaden en riktig sekelskiftesdröm. Många skulle inte ens tänka sig förvandlingen som möjlig, men Johanna har förmåga att se resultatet för sin inre syn redan från start. Därför är hon alltid redo för nästa projekt, så fort det senaste är klart.

– För mig är resan med själva byggandet roligast. Eftersom jag redan har en så tydlig bild i huvudet, blir det liksom ingen överraskning. Det känns bara skönt att ha nått fram. Min man är däremot bättre på att stanna upp och njuta lite. Det tränar jag på!

Nästan 90 000 personer följer Johannas konto @snickarglädjen på Instagram, där det vackra, livfulla flödet av inspirationsbilder får många att själva vilja skapa. Namnet kommer från att Johanna själv tog sig an tillverkningen av husets sirliga träutsmyckningar, när hon tyckte att den nybyggda balkongen såg för kal ut. Hon jagade inspiration och skissade med blyerts på en grundform, innan hon satte sågen i korslimmad plywood.

– Det gick åt några sticksågar och sticksågsblad innan jag fick till det, berättar Johanna skrattande och fortsätter:

– Men till slut gjorde jag cirka 20 konsoler till huset och fyllde tomrummen, precis som jag ville.

När hon publicerade bilderna av resultatet utbröt hysteri! Suget efter snickarglädje var visst enormt bland dem som inte tänkt på möjligheterna att tillföra det på sitt eget hus. Försäljningen av konsoler med Johannas design drog i gång och pågår än, men numera sågas de ut med CNC-fräs i en närliggande verkstad.

FAKTA

Heter: Johanna Berglund

Bor: Nära Falköping i sydvästra Sverige.

Gör: Influencer, kreatör och erfaren "gör det själv"-are. Läs mer på snickargladjensveranda.se.

Inspiratören Johanna Berglunds vackra hus i sekelskiftesstil, har genomgått en fascinerande förvandling. Den sirliga snickarglädjen har hon själv designat och sågat ut.

Det är tydligt att intresset för hemmfix ökat ännu mer under pandemin och Johanna ser positivt på att fler vill lägga kraft på sitt eget lilla bo för att finna en högre tillfredsställelse där och, som en bonuseffekt för miljön, dra ner på resandet. Hon själv satsar alltid på kvalitet i både utförande och materialval.

– Det är en fråga om hållbarhet och för oss har det kommit naturligt att göra bra materialval, gärna trä och då ska det vara massivt och svensktproducerat virke. Det blir givetvis dyrare, men vi vill ha det på ett visst sätt och kunna stå nöjda med resultatet i slutänden.

Återbruk är en annan av Johannas hjärtefrågor och hemmet är fyllt med möbler som bär på en alldeles egen historia. Hon upplever att varje rum behöver en trämöbel som liksom sätter ner foten, sen fyller hon på med kontraster i form av andra material och utvalda dekorationer som bildar en personlig stil, även den älskad av följarna.

– Vi människor är ju skapta för att vara i naturen och genom att ta in levande material i hemmet upplever jag att man skapar en brygga mellan ute och inne. Nu tycker jag att självpatinerade möbler är allra vackrast. Ett tips är att ställa möbelen på plats och låta den vara ett tag, liksom mogna in i rummet. Du kanske upptäcker att den passar bra som den är, utan bearbetning, säger Johanna.

Parets varsamma husvård har nu också spridit sig till ett nytt projekt, en stor prästgård där de driver inredningsbutik, fik, självplock av snittblommor och hyr ut boende. Huvudbyggnaden i liggande timmer har bjudit på flera träbaserade utmaningar, från golv till tak – som de bytte ut helt för att blottlägga bjälkarna.

Tanken var däremot att bevara det fina trägolvet som de hittade under plastmattan, men en närmare undersökning visade att det saknade spont och att det fanns gammal, nedtryckt isolering som luktade allt annat än gott. Allt måste bort!

◀ Johannas egendesignade snickarglädje är väldigt populär och finns till försäljning. De kunder som inte har ett passande hus att smycka, kan satsa på en rustik torkställning i stället.

◀ Att stanna upp och njuta av resultatet, är något Johanna får öva på. När hon är klar med ett projekt är hon genast redo att ta sig an nästa.

– Det blev en mycket högre kostnad än vi tänkt, och mycket mer jobb. Men vi valde ett fantastiskt fint massivt trägolv och nu är vi jättenöjda med resultatet. Och det är ju framför allt utmaningarna man lär sig av. Allt går att lösa!

Den äldre trädgården med stora, lummiga, trygga träd var en viktig anledning till att Johanna förälskade sig i prästgården, som varit fullbokad av nattgäster redan under den här första sommarens smygöppning.

– Jag älskar träd! Och jag älskar naturen och hur bra den får oss att må. Jag försöker verkligen ta mig ut på lediga stunder, framför allt med barnen. Vi tältar, plockar svamp och bär – eller bara är. När jag hade mindre att göra jobbmässigt, tog jag gärna med mig datorn och satt och jobbade under ett träd. Det vill jag göra igen! ☺

SNICKARGLÄDJENS BÄSTA KOM I GÅNG-TIPS FÖR DIG SOM VILL HEMMAFIXA:

Börja! Ta steget och försök. Även om du misslyckas och får göra om en gång, kan det rent ekonomiskt bli billigare än att leja bort jobbet.

Våga fråga! Rådfråga dem som kan och läs bra sidor på nätet. Börja med de enklaste sakerna själv och ta hjälp med svårare steg.

Kompisbygg! Var med på andras byggen, se och lär med ett öppet sinne och nyfikenhet.

”Naturens oändlighet ger mig hopp”

Den är oändlig, mystisk och bjuder ständigt på nya intryck. Träningsprofilen, maratonlöparen och Robinson-finalisten Joanna Swica springer helst i skogen – och på fjället. Här fylls hon av trygghet och lugn i takt med att pulsen stiger.

”**B**ENEN TAR FÖR SIG, liksom kräver mark, uppnosigt och som om det vore det mest självklara i världen. Blicken studsar fram och tillbaka mellan stenar, rötter och spång.

Ryggen färgas mörk av svett och håret klibbar under kepsen. Det finns inget annat än du. Det finns inget annat än just det här just nu.”

Joanna Swicas förmåga att sätta ord på sina löppplevelser, får läsaren att vilja vara där hon är. Hon söker utmaningar jorden runt, men de svenska skogarna och fjällen tröttnar hon aldrig på. Ju högre berg och djupare dalar, desto bättre.

– Jag är väldigt trygg i skogen och tycker om att bara vara ensam där. Det är som min lekplats, precis som det var när jag var liten, växte upp på en hästgård i Skåne och konstant tillbringade hela dagar ute i skogen, red, byggde hinder och kojor, berättar hon.

RESPEKT – MEN INTE RÄDSLÅ

Joanna är löparcoach och tycker absolut att man ska ha respekt för naturen som träningsarena, men hon ser ingen anledning att vara rädd. Det bästa tipset för att våga sig ut i nya marker är att springa i en riktning halva den tid du tänkt vara ute – och sen vända tillbaka. Enklare kan det inte bli.

– I terrängen får man självklart vara lite vaksam. Ta in information från andra, var inte naiv och se till att ta med en telefon. Men om man oroar sig för mycket kommer man aldrig att komma i väg. Visst, du kan trampa snett i skogen, men det kan du ju göra på väg till tvättstugan också, säger hon.

Och vad gör det om det blir lite fel? Ingenting, tycker Joanna, som i sin blogg och på sociala medier delar med sig lika målande av sina misstag, omvägar och vilsepring som av sina framgångar. Hem har hon ju alltid kommit! Även från tv-äventyret Robinson, en tävling i fysisk och social överlevnad som brukar utspela sig i Västindien men på grund av pandemin flyttades till norra Sverige och en skärgårdsö utanför Haparanda.

– Det var en viktig anledning till att jag tackade ja. Jag insåg att det skulle bli lite hårdare, lite värre, lite grisigare och då blev jag ännu mer sugen. Haparanda är mycket mer hardcore än Västindien! säger Joanna med ett skratt.

DET NÄRMSTA, DET BÄSTA OCH DET VÄRSTA

Respekten för skogen och naturen fördjupades när höststormarna drog in i slutet av augusti och slet tag i hela landskapet med enorma krafter. Åskan gick så intensivt att den mörka natten blev helt upplyst av blixtnar.

FAKTA

Heter: Joanna Swica

Bor: I Stockholm

Gör: Kreativ konsult, träningsinspiratör, personlig tränare, hälso- och löparcoach.

Har sprungit maraton i öken och på fjäll. Finalist i realityserien Robinson 2021.

På joannaswica.se kan du läsa mer.

– Där och då insåg jag verkligen hur liten jag är på jorden. Men jag kände hela tiden den trygghet i skogen som jag alltid känt, och den upplevelsen gjorde mig ännu tryggare i mig själv. Det var så häftigt att få vara 43 dagar i skogen på det sättet. Skogen blev det närmsta, det bästa och det värsta vi hade, säger Joanna.

I ett tävlingsmoment var hon tvungen att sitta vaken en hel natt, från nio på kvällen till sex på morgonen. Men i stället för en plåga, blev det ett av de finaste minnena hon bär med sig.

– Solen gick bara ner en eller två timmar och det var så otroligt vackert att få iaktta hur kvällen skiftade till sommarnatt, som övergick i morgon, säger Joanna.

Längtan efter skogsäventyr mattades inte av, trots tuffa förhållanden där allt ätbart till slut var maskätet. Nu finns nya drömmar om löpupplevelser i vildmarken. Joanna har sin bas i Stockholm, men drivs av kontraster. Tung styrketräning i gymmet, fritt spring i terrängen. Exklusiva middagar på innerrestauranger, hemgjord pastasallad och vin i kåsa i en paus på fjället.

– Jag vill upp i norra Sverige igen och springa i Abisko. Den naturen är verkligen drömsk. Nordnorge vill jag också till. Där finns helt förtrollande miljöer. Och så vill jag otroligt gärna åka till Joshua Tree nationalpark i USA med en helt annan typ av skog än vi har här i Norden. ☞

”Det är en speciell känsla att springa i en skog, på ett fjäll, i en dal. Oändligheten ger mig hopp. Det vilar en mystik över landskapet. Jag vet inte allt och där trivs jag”.

VILDA TV-KOCKEN FINNER

LUGNET I SKOGEN

TEXT JENNIE ZETTERQVIST FOTO SVEN BURMAN, VISIT SKELLEFTEÅ

Grottmansgrillning direkt på glöden med ekologiska råvaror från norra Sveriges natur. Tv-kocken Erik Brännström har alltid brunnit mest för urgamla matlagningsmetoder – som nu blivit en het trend.

– Jag tar med mig min djupa respekt för skogen i mitt sätt att laga mat, säger han.

ELGRILLAD BÄVERSVANS och kaffe med ost. När Erik Brännström lämnar tv-studion och kockar i det fria, bjuder menyn på riktigt vilda rätter. Helst med smak av den skog där

de tillagas. Han kallar sig Vilda kocken för att han helst håller till i det vilda, med ingredienser från det vilda – och han går gärna före med gott exempel i att våga vara vildare i köket, släppa loss och testa sig fram med matlagningen.

– Jag tror att fler skulle må bra av att ta ut svängarna lite och oftare kliva ur sin komfort zone. I ett vanligt hem har man kanske nio rätter på repertoaren, som snurrar runt, runt. Och så går man till pizzerian och tänker att just den här gången ska man testa något nytt. Men så blir det en calzone ändå!

Under uppväxten på en bondgård i Skellefteå i norra Sverige var skogen som Eriks egen äventyrsfilm där han älskade att vandra omkring, upptäcka nya saker, lyssna på ljuden och andas in lugnet. Det var även självklart att hjälpa till med arbete i skogen, på gården – och vid spisen.

– Min mormor och mamma var båda extrema matmammor och jag fick alltid vara med i köket. Så länge jag kan minnas har jag fått salta, peppra, röra i grytor – och jag har alltid älskat det, säger Erik.

Men jobba med mat hade han inte tänkt. Det var ju fotbollsproffs han skulle bli. Först när han efter gymnasiet började ana att det kanske skulle behövas en reservplan för att trygga försörjningen, styrdes stegen in i restaurangköket. Och där blev han kvar, även om krogarna varierat världen runt. Upp emot 90 kökstimmor i veckan kunde det bli under tiden i London. En fysisk utmaning som troligen överträffar fotbollsproffsets arbetsvecka.

– Det enda som gäller för den som vill bli en bra kock är att få komma ut och jobba. Jag hade tur som fick plats på bra ställen där jag fick lära mig mycket. Det är som skogsarbete, man måste ut och jobba handgripligt för att få in rutinen, säger Erik.

Återhämtning har han alltid funnit vid eldstaden med det som kallas caveman cooking och är raka motsatsen till snabbmat.

– Att tillreda mat i skogen med primitiva, ursprungliga metoder var länge något jag gjorde för mig själv, som avslappning i min egen bubbla, och inget jag lärde ut. Jag har aldrig ens tänkt att folk skulle tycka att det var kul, säger Erik.

Men så kom pandemin och skapade luftigare kalendrar för många. Fler fick mer ledig tid och intresset för outdoor cooking och grillning cave man style tillhör de aktiviteter som exploderat i popularitet till följd av det. Erik Brännström håller

FAKTA

Heter: Erik "Vilda kocken"
Brännström

Gör: Frilansande kock och konsult som släppt flera kokböcker, lagar mat i tv-programmet Go'kväll, tar fram nya koncept, menyer och recepturer till uppdragsgivare och håller kurser i caveman cooking – matlagning direkt på glöden.

ofta kurser och han delar generöst med sig av tips och inspiration via både YouTube och podcasts. Ju fler som inser skogens många värden, desto bättre, tycker han.

– Många tar skogen för givet, att den alltid ska finnas för oss att jaga och skörda i. Men det gäller att vi respekterar den och vårdar den som den unika resurs den är.

Han fick sig själv en rejäl ögonöppnare när en kock-kollega från London kom på besök till Skellefteå. Kollegan var i extas över att landa mitt i skogen och på vägen från flygplatsen ville han gång på gång stanna för att fotografera och känna på träden.

– "It's christmas trees everywhere!" sa han helt lyckligt och det fick mig att se med nya ögon och ny uppskattning på den miljö som alltid varit självklar för mig, berättar Erik.

För honom är grottmansgrillning en helhetsupplevelse där slutresultatets smak av vilt och norrländsk skog överträffar alla andra rätter i världen.

– Ta bäverkött som exempel. Det är en fantastisk produkt som till och med kan ha en touch av björksmak. Det blir en helt magisk upplevelse för alla sinnen att elda med björkved på plats i miljön där bävern själv gnagt på björk och sedan tillaga köttet på glöden med bara salt och peppar. Mer behövs inte, säger han. ☞

GRILLTIPS FRÅN GROTTMANNEN

Sugen på att testa cave man cooking? Här följer fyra tips från Vilda kocken.

Tänk på temperaturen. Glöden ska börja vitna och ligga kring 180-200°C innan du grillar. Kallt kött på en varm grill blir heller aldrig bra. Ta fram kött, fisk och kyckling från kylan en lämplig stund i förväg. Snurra sedan råvaran hela tiden för en jämn tillagning.

Smaksätt naturligt. Salt och peppar är ofta det enda du behöver för vilt. Jag väljer havssalt för det som levt i havet och bergssalt för det som levt i skogen. Inspireras även av skogens smaker med granskott, till exempel. Citrus, timjan, rosmarin och ramslök passar också mycket bra. Kakao, chili och kanel kan vara kul.

Fett och fil lyfter rätten. Fett är en smakbärare som du penslar med under grillningen. För att visa respekt för djuret och ta till vara allt, använder jag helst djurets egna fett i smält form. Fil passar perfekt i marinaden i stället för olja. Det drar ut något av det vilda i smaken och både bakteriekulturen och laktosen mörar köttet. Torka av innan grillning.

Bli rökare! Testa rökspån med smak av al, äpple eller sherry. Lägg i blöt först eller släng torrt på kolet och skapa en rökkapsel mot slutet av grillningen. När du grillar i skogen finns det massor av torra, fina grenar på marken – eller gräs och örter. Testa nya smaksättare!

I VÄNTAN PÅ

SKOGENS KONUNG

TEXT HÅKAN NORBERG FOTO RANIA RÖNTOFT

Louise Jonsson älskar naturen och att fika i skogen, så att sitta på pass i väntan på en älg är något av det bästa hon vet. Hon beskriver sig också som "sjukt morgontrött", vilket skulle kunna vara problematiskt för en älgjägare. – Men när det är jakt är det inte jobbigt alls att kliva upp klockan tre på morgonen, säger hon.

LGJAKTEN INLEDS den första september i de norra delarna av Sverige och den åttonde oktober i söder. Som längst pågår jakten till den sista januari.

Louise Jonsson har jagat i fyra år. När hon kommer till sitt pass ser hon över omgivningen, mäter ut avstånd och hittar lämpliga skottlinjer. Hon förbereder geväret och packar upp sin matsäck. Sedan handlar det om att vänta.

– När jag var liten bodde jag på landet och längtade till stan. Nu är det tvärtom. Jag tycker att det är väldigt intressant med skog och natur. Det var så jaktintresset började för mig, säger hon.

Hon beskriver att hon är nyfiken på allt och att livet hade kunnat ta vilken riktning som helst, men i stället för att följa naturintresset och gå jordbruksgymnasiet valde hon att skaffa sig en utbildning och så småningom ett yrke inom ett helt annat område. I dag driver Louise en egen skönhetssalong. Naturintresset får hon utlopp för på fritiden.

Hon tog jägarexamen i samband med att hennes man gjorde det, i SCAs regi. Hon trivs både på skjutbanan och med gemenskapen i jaktlaget. De traditionella könsrollerna som till stor del fortfarande präglar jakten vänder Louise och hennes jagande väninnor till sin fördel.

– Som kvinna är det okej att fråga vad som helst, så jag lär mig snabbt. Jag lider lite med män som precis börjat jaga, eftersom de förväntas kunna allt och kan bli lite retade om de frågar för mycket.

Så, hur är det att fälla en älg?

– Jag har inte skjutit någon än, säger Louise och ler. Jag har så många upplevelser kvar! ☺

FAKTA

Älgjakt bedrivs för att begränsa älgpopulationens tillväxt och därmed hålla nere skogsskador och trafikolyckor. Den svenska älgstammen uppgår till cirka 350 000 individer. Enligt Naturvårdsverket skjuts varje år omkring 90 000 älgar i Sverige.

Den som äger mark har också rätt att jaga på marken. Det går även att överlåta eller upplåta jakträtten till andra. Med jakträtten följer ett ansvar att förvalta viltstammarna och jakten måste anpassas efter tillgången på vilt. Älgjakt bedrivs på SCAs hela innehav av skog, 2,6 miljoner hektar.

Du måste ha tagit svensk jägarexamen för att få tillstånd från polisen att inneha jaktvapen i Sverige.

BERLIN BYGGER BOSTÄDER PÅ HÖJDEN

MED DESIGNEN AV WOHO siktar Mad Arkitekter högt i Berlin. Den 98 meter höga skyskrapan med 29 våningar kommer att bli Europas högsta träbyggnad när den står klar. Bakom uppdraget ligger UTB Projektmanagement som arbetar med hållbar stadsutveckling. Namnet WoHo står för Wohnhochhaus som syftar på att tornet ska fyllas med liv och bostäder. Både kommersiella lokaler och allmänna ytor ska få plats, men framför allt skapas nya hem som kommer att passa olika behov. Med sin design, funktion och hållbara inriktning, uppfyller WoHo de nya statliga kraven för att få bygga högt i Berlin (upp till 1,5 gånger över den allmänna takhöjden).

VÄRDET AV VETENSKAP

TEXT HÅKAN NORBERG FOTO NIKLAS NYMAN

Vikten av kunskap och källkritik har visat sig särskilt tydligt under pandemin. Men trots att vi får tillgång till allt mer information så tycks polariseringen öka i samhället. Människor står fast vid sina hållningar, oavsett fakta. En del av lösningen finns att hitta i det vetgiriga barnet.

– Nyfikenhet är en nyckel och något man ska försöka behålla genom hela livet, säger Emma Frans, doktor i medicinsk epidemiologi.

EMMA FRANS ÄR FÖRFATTARE,

vetenskapsskribent och doktor i medicinsk epidemiologi vid Karolinska Institutet i Stockholm. Under pandemin har hon blivit rikskänd i Sverige som

expert i både tidningar och tv, men redan 2017 utsågs hon till Årets folkbildare. Hon har länge aktivt arbetat med akademins tredje uppdrag vid sidan av utbildning och forskning: att dela med sig av kunskap. Men först behöver man förstås tillgodogöra sig kunskapen.

– Jag har alltid varit nyfiken. Som barn bombarderade jag mina föräldrar med frågor. Nyfikenhet är viktigt, liksom insikten om att det inte är jobbigt att ha fel, utan att man i stället ska uppskatta att man lär sig något nytt och på så sätt kommer ett steg framåt.

Som expert och folkbildare är Emma Frans bredare än sitt eget område inom epidemiologi. Hennes vetenskapskommunikation behandlar bland annat frågor om medicinsk desinformation och källkritik, vilket blivit särskilt aktuellt under pandemin.

EMMA FRANS OM

Källkritik. "Vi måste lära våra barn källkritik, men även vuxna. Det finns studier som visar att äldre människor delar desinformation oftare än unga. Det är också viktigt att tala om källtillit, att lita på de trovärdiga källorna. Vi bör lyssna på forskare som samstämmigt berättar om nyttan med till exempel vaccin, eller riskerna med klimatförändringarna. Rikta också en kritisk blick inåt då och då. Vi måste utmana oss själva och våra uppfattningar, inse att vi ibland har fel och lära från det."

Tiden efter pandemin. "Jag tror att vi förvånansvärt snabbt kommer att återgå till något som liknar hur vi hade det innan pandemin. Vi kanske kommer att tänka mer på handhygien och fler kanske kommer att vilja jobba hemifrån. Och så har vi insett att vi inte behöver resa runt halva världen för att delta vid en konferens eller ett möte. Men på det stora hela tror jag att samhället kommer att återgå till hur det var."

– Tidigare har det inte varit lika kontroversiellt att vara folkbildare, men eftersom Sverige har stuckit ut i hanteringen av pandemin så har frågan blivit väldigt laddad, säger hon.

Trots det många gånger höga tonläget ser Emma Frans positivt på att folkhälsa har blivit en viktig fråga och varit en ständig toppnyhet under snart två år. Något som har varit svårt att hantera som expert under pandemin är människors krav på tvärsäkra svar, även när det inte finns några. Experter och myndigheter har kommit fram till olika saker, till exempel angående munskydd, vikten av att stänga skolor eller kanske hela samhällen.

– Man utgår från forskning om liknande virus och reagerar med magkänsla och sunt förnuft och då gör även experter olika bedömningar. Vanligtvis krävs lång tid för att uppnå vetenskaplig konsensus, säger Emma Frans.

Dessutom behöver många åtgärder anpassas

efter länders olika miljö, möjligheter och kultur. När vi dagligen matas med nyheter från hela världen kan skillnaderna mellan länderna bli förvirrande.

– Vi människor har svårt att acceptera osäkerhet och inkonsekvens.

Pandemin har satt fokus på hur olika människors möjligheter är för att skydda sig. I västvärlden har trångboddhet, möjligheten att arbeta hemifrån och huruvida man har egen bil eller inte spelat stor roll för förmågan att isolera sig och sin familj. Lärdomarna är många och Emma Frans välkomnar samhällets ökade fokus på folkhälsa och krisberedskap.

– Nu när pandemin långsamt slutar att vara vårt största samtalsämne ser jag fram emot att fortsätta arbeta med de här frågorna på ett mindre kaotiskt sätt. Och vi kommer ju att hitta svar i längden, i alla fall på en del av frågorna som vi har varit osäkra på under den här tiden, säger hon. ☞

FAKTA

Emma Frans är doktor i medicinsk epidemiologi vid Karolinska Institutet i Stockholm. År 2017 tilldelades hon Stora Journalistpriset i kategorin Årets röst med motiveringen: "För att hon så underhållande tar striden mot faktaresistensen och med vetenskaplig skärpa avslöjar nätets seglivade myter." Samma år utsågs hon av Föreningen Vetenskap och Folkbildning till Årets folkbildare "för sin förmåga att på ett pedagogiskt och humoristiskt sätt sprida kunskap och förklara myter och missförstånd kring vetenskap".

Hon har gett ut tre böcker: *Alla tvättar händerna* (2021), *Sant, falskt eller mittemellan?* (2018) och *Larmrapporten* (2017).

Pandemin, infodemin och hur vi skyddar oss mot båda

RISKERNA MED FELAKTIGA PÅSTÅENDEN som sprids snabbt och brett i sociala medier har präglat det offentliga samtalet de senaste åren. Vi har bekantat oss med begrepp som falska nyheter, alternativa fakta och kunskapsresistens. Därför var det inte förvånande att Världshälsoorganisationen, WHO, snabbt förstod problematiken med en pandemi i dagens digitala informationssamhälle, och tidigt deklarerade att man också behövde hantera en infodemi.

Parallellt med smittspridningen har felaktiga uppgifter spridits snabbt och brett.

Initialt handlade mycket om coronavirusets ursprung. Vissa påstod att viruset tagits fram som biologiskt vapen, andra hävdade att vaccinindustrin avsiktligt spridit det. Senare under pandemin spreds felaktigheter om hur infektionen kan förebyggas och botas. Vissa källor rekommenderar harmlösa, men också verkningslösa, livsmedel som chili och vitlök. Och även om det inte är skadligt att äta vitlök kan tron på att verkningslösa substanser medföra minskad benägenhet att söka adekvat vård. Riskerna med felaktiga råd blev annars plågsamt uppenbara när ryktet om att blekmedel skyddade mot covid-19 resulterade i ett flertal förgiftningar.

När det nu finns ett effektivt vaccin, handlar mycket av desinformation om just vaccinet. Det sprids rykten om att allvarliga bieffekter mörkläggs och att syftet med massvaccineringen egentligen är att injicera oss med mikrochips. Vaccinet ger oss en möjlighet att hantera pandemin, men hur stoppar vi infodemin?

När en person väl börjat tro på något som inte stämmer är det ofta svårt att få personen att ändra uppfattning. Vi kan öka våra chanser genom att undvika negativitet och i stället etablera en kommunikation präglad av respekt och nyfikenhet, men det allra bästa sättet att motverka infodemin är med förebyggande åtgärder. Precis som med virus måste vi "vaccinera" oss mot desinformationen innan den påverkar oss.

Så parallellt med att vi vaccinerar oss mot covid-19 bör vi också försöka öka vårt skydd mot felaktiga påståenden. Motståndskraft får vi genom att tänka kritiskt och söka oss till trovärdiga källor. Och även om det är omöjligt att alltid veta säkert vad som är sant eller falskt kan man komma förvånansvärt långt genom att vara lite skeptisk till nya påståenden och ställa frågan: Hur vet du egentligen det?

EMMA FRANS
DOKTOR I MEDICINSK
EPIDEMIOLOGI

SCA Smart Timber

Den högst verkliga känslan av trä – digitalt

Trä gör sig förstås bäst i verkligheten. Inför ett byggprojekt är det näst bästa att få se sin panel eller trall på bild – i rätt miljö och med just den behandling eller färg man vill ha. Detta har ett projekt inom SCA Wood tagit fasta på, under ledning av Vanessa Pihlström, marknads-kommunikatör.

– **VI VALDE UT TIO REPRESENTATIVA PLANKOR** för var och en av våra tjugo produkter och skannade in dem. De inskannade plankorna kan nu användas för att bygga upp digitala miljöer, alltså datorgenererade bilder men med fotorealistiskt trä, med våra faktiska produkter.

Projektet har engagerat SCA-medarbetare i Bollsta, Stugun och Tunadal, där träprodukter förädlas till trall och ytterpanel. För Vanessa är det ett bra exempel på vad en organisation kan åstadkomma när olika enheter jobbar tillsammans för att bidra till affären.

– Alla inblandade har lagt ner mycket jobb i det här, och resultatet är fantastiskt. Nu har vi möjlighet att verkligen sälja upplevelsen och känslan av trä – i vilka miljöer som helst. Det kommer att göra det lättare för slutkunden att se resultatet framför sig, säger hon.

Projektet har tagit fram produktbilder, miljöbilder och filmer – som SCAs kunder kan använda i sitt försäljningsarbete.

En datorgenererad bild, med trall > och träpanel baserad på riktiga, inskannade plankor från SCA. Till höger syns bilden i ett tidigare skede av produktionen, till vänster helt färdig.

SCA Wood UK

Hållbart i Storbritannien

Nu när pandemin avtar fokuserar SCA Wood UK på två saker för sin verksamhet inom sågad furu och gran: försörjningssäkerhet och hållbarhet.

NÄR STORBRIANNIEN drabbades av nedstängning i mars förra året bestämde sig SCA för att fortsätta leverera trä till Storbritannien, medan många konkurrenter slutade. Byggande skulle återupptas och folk skulle vilja ha trä igen, resonerade VD SCA Products UK Stephen King och hans kollegor. Så SCA Wood UK fyllde sin terminal i Hull Port, trots att det nästan inte fanns någon efterfrågan just då.

– Vi är väldigt stolta över det vi gjorde. Det gav våra kunder leveranssäkerhet när hjulen började snurra igen, och vi hjälpte till att hålla sågverken igång i Sverige, säger Stephen King.

– Den här pandemin är något som bara händer en gång i livet, fortsätter han. Först frös marknaden, sedan har vi sett en oöverträffad efterfrågan på våra produkter. Så vi är glada att kunna vara där för våra kunder.

SCA har levererat trä till Storbritannien sedan 1920-talet och har än idag en regelbunden transporttjänst, med den extra bonusen av en buffert i form av materialet på terminalen. SCA kontrollerar leveranskedjan från planta till sågad produkt, och det senaste protokollet från företaget EcoVadis som analyserar företags hållbarhet visar att SCA ligger bland de två bästa procenten av utvärderade företag.

– I princip alla företag har en hög grad av noggrannhet i den här frågan, det är självklart nu för tiden att man måste kunna prata om hållbarhet i detalj. Och SCA kan uppfylla de strängaste kraven, säger Stephen King.

SCA Wood

Kolspår från träd till dig

Det ska vara enkelt att bygga, oavsett om man är hemmfixare eller proffs. Det ska också vara enkelt att välja rätt ur ett hållbarhetsperspektiv. Därför har SCA Wood lanserat en redovisning av kolspåret, vilket är ett mått på produkternas klimatpåverkan.

BEHOVET AV ATT KUNNA uppvisa faktiska snarare än generella data för kolspår ökar i takt med att både byggbranschen och kunder skärper sina krav på minskade utsläpp.

– Vi kommer att tillhandahålla informationen på våra elektroniska fakturor. Det gör att våra kunder potentiellt kan ladda upp informationen i sina verktyg för livscykelanalys, eller ta med den som miljödata för sina produkter, säger Markus Henningsson, marknadsdirektör, SCA Wood.

SCA Wood väljer att redovisa enligt de internationella standarderna EN 15804 och ISO 14067. Det som redovisas på fakturan är GWP Fossil, Global Warming Potential – Fossil, vilket innebär kolspår.

Beräkningarna som redan finns tillgängliga inkluderar hela värdekedjan från råvaran; träden i skogen, via sågverken och fram till SCAs grindar. Även klimatpåverkan av transport till kunder i Skandinavien rapporteras och företaget siktar på att utöka redovisningen även för transport till kunder i andra länder.

SCA Smart Timber

Bygg ditt eget utekök

Uteköket är den perfekta platsen för att laga och äta mat tillsammans med vänner och familj under den varma delen av året. Tänk på det här innan du börjar med ditt projekt.

HÄMTA INSPIRATION från grannar, krogar och sociala medier. Utforma uteköket efter hur just du och din familj vill använda det. Matcha med miljön och välj material av hög kvalitet. Ta hjälp av proffs eller läs på noga innan du börjar bygga. Sedan kan du njuta av matlagning och umgänge under bar himmel hela våren, sommaren och hösten. Uteköket på bilden är byggt av trä från SCA Smart Timber, målat med färg från Jotun, vid Magdalena Forsbergs barndomshem. Läs mer om Magdalena på sidan 6.

FOTO KRISTOFER LÖNNA

FÖRFALLEN STATION LEVER UPP I BRYSSSEL

DEN TIDIGARE FÖRFALLNA tågstationen Gare Maritime i Bryssel har levt upp som ett nytt kvarter i Belgiens huvudstad. Det anrika gjutjärnsskalet har fått ett helt nytt inre liv med hjälp av korslimmat (KL) trä när Neutelings Riedijk Architects har förvandlat de sju ursprungliga hallarna till en egen stadsdel under tak. Byggnaden är 280 meter lång och 140 meter bred och trästommens lätthet var av vikt för att inte påverka den bärande kapaciteten. En innerkonstruktion av betong hade exempelvis varit fem gånger så tung. Hållbarhetsaspekterna har också påverkat materialvalet, eftersom trästaden som samlar kontor, butiker och kaféer ska ha en tydlig miljöprofil. Bygget utgör nu Europas största KL-träprojekt.

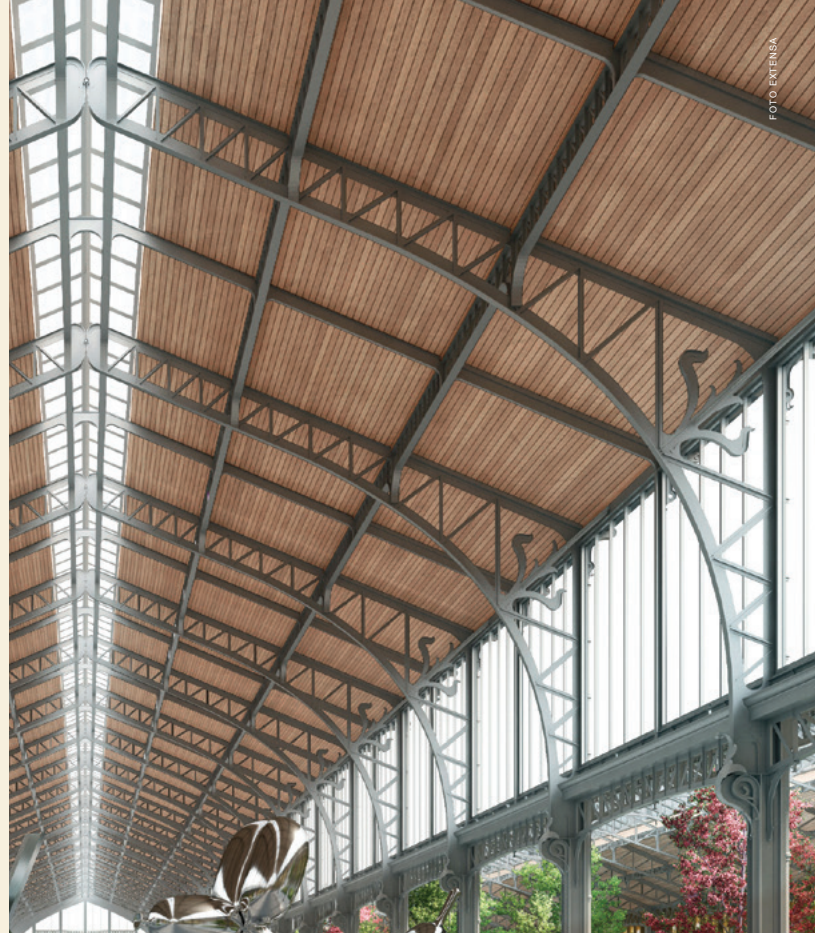

FOTO EXTENSA

Täljer levande former i trä

RESIDENCE STORA FORMPRIS har hyllat årets främsta kreatörer, arkitekter och designers i 15 år. Livsstilmagasinet pris för årets konsthantverk gick denna gång till Daniel Wester, modefotografen som hittat ny inspiration genom att tälja i trä. Juryn anser att han "fångar organiska former mitt i rörelsen" med ett "helt eget språk" som är "ursprungligt och fantasieggande". Daniel Wester är självlärd och täljer fram skedar och skålar med organiska former ur färskt trä med hjälp av yxa, mejsel och kniv.

FOTO DANIEL WESTER

HÅLLBART WRAP-AROUND- EMBALLAGE FRÅN ARCWISE

Rundade wellpappförpackningar som inte liknar
någonting annat. Förnybara, lätta och hållbara.

TRÅG

WRAP AROUND

CYLINDER

BAG-IN-BOX

DISPLAY

RUNDAD FRONT

UNIKA LÖSNINGAR

